

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V. Báthory-utca 24. szám.
 („Falva” Országos Földművelésügyi Oszt.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Műfisztereti díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gasz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 3 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 33. szám.

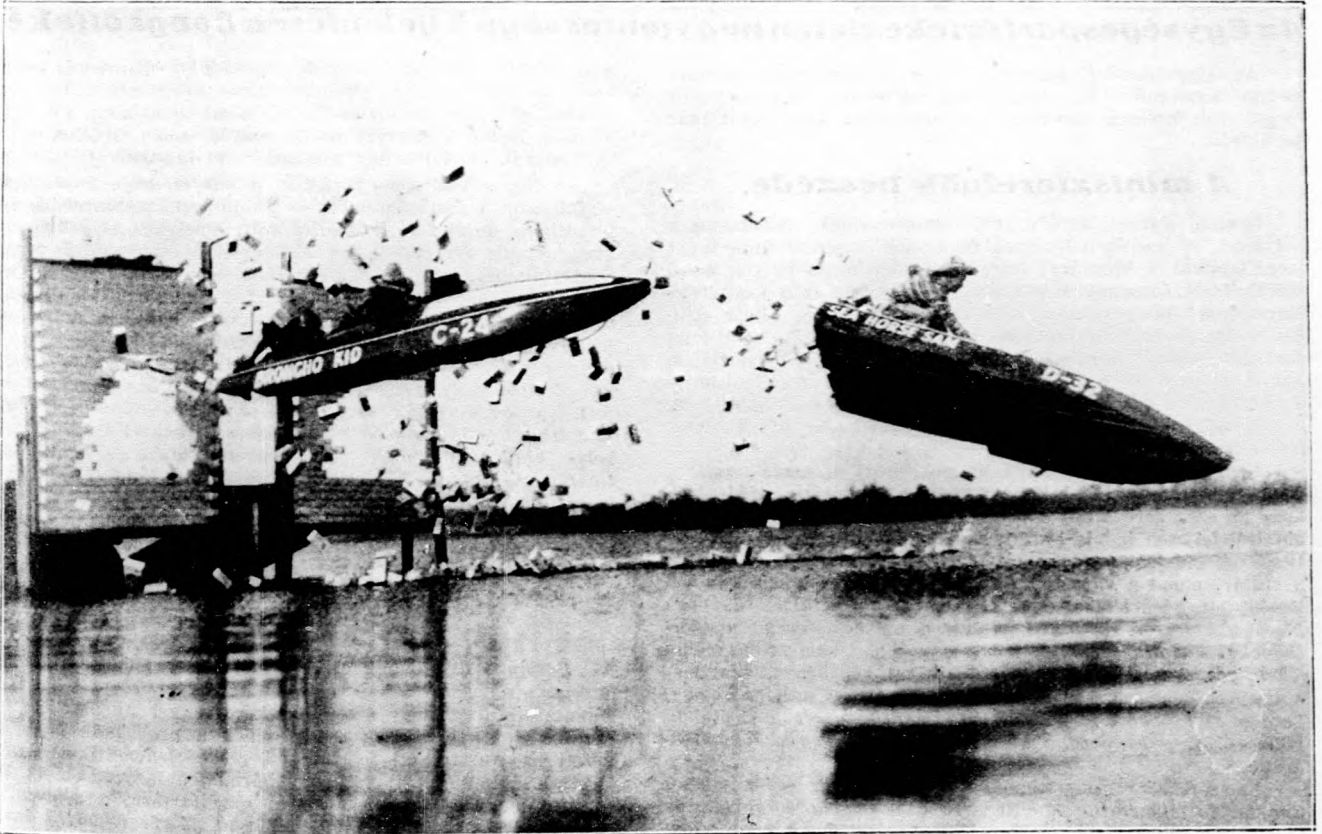
Vasárnap, augusztus 14.

Németországban győzött a keresztlény népies agrárpolitika.

Irta: Schandl Károly dr.

Az összes európai ujságok megállapították még a német választások előtt, hogy a német nép döntése az egész világ sorsát befolyásolja. Ha ezt az állítást elfogadjuk, akkor érdemes a megtörtént döntés tanulságait levonni. Németországban győzött a polgári gondolat. A kommunizmus legnagyobb ellensége, a Hitler Adolf vezetése alatt álló nemzeti szociális párt lett a birodalom legnagyobb

pártja. Eddigi 107 mandátumát 230-ra növelte, tehát több, mint a kétszeresére. Szociális párt, de nem szociáldemokrata, nem marxista és legélesebb ellene a kommunista pártnak. A szociáldemokrata párt vereséget szenvedett, mert mandátumainak legnagyobb részét elvesztette és szavazatszám szerint is nagy a vesztesége. Veszteségét még az sem pótolja, hogy testvérpártja: a kommunista párt

Amerikai cowboyok vakmerő produkciója.

A vízbe épített vékony téglafalon az óriási sebességgel száguldó motorosónakkal áttörnek.

erősödött. A kommunista párt és a szociáldemokrata párt nem rendelkeznek annyi mandátummal az új birodalmi gyűlésben, mint a régiben.

A kommunizmusnak és a szociáldemokráciának német veresége tehát nem szolgálhat biztatásul azoknak, akik még mindig a vörös uralomban bízhatnak. Ez pedig annál komolyabb jelenség, mert Moszkvában újabb és újabb lépések történnek a kommunista rendszer ledöntésére. A német választásokkal egy időben engedték meg az orosz birodalomban a gabonakereskedelem és az élelmiszerkereskedelem szabad gyakorlását, hogy az ukrán területen mutatkozó inséges termés folytán az országban az inség veszedelmét legyűrjék. A kommunista, illetve marxista politika egyaránt tért veszít ott is, ahol uralmon van, de ott is, ahol uralomra akarják az elvtársak juttatni.

A német választásoknak még egy jelentős tanúsága van. Hitler pártja után legjobban erősödött a centrum párt. A centrum Németországban a katolikus népnek a pártja, de egyuttal a szociális gondolattól áthatott mérsékelt középpárt is, melynek vezére Brüning, aki a német birodalmat éveken át kormányozta a szélsőség harcainak közepette s aki csak a legutóbbi hónapokban vált meg a hatalomtól. A német polgárság még erőteljesebben állt a

centrum — Brüning reálpolitikája mellé — mint a népválasztásoknál. Ez a körülmény nemcsak Brüningnek jelent Hitlerével egyenlő győzelmet, hanem azt is mutatja, hogy bármilyen nehezek a viszonyok, ha egy kormányférfiu nagy eréllyel és önfeláldozással képviseli az ország érdekeit, a gondolkodni tudó polgárság rendületlenül kitart mellette és méltányolja fáradozásait, még akkor is, ha a viszonyok a világválság folytán rosszabbodnak.

A német birodalomban Hitlernek erősen nemzeti és jobboldali pártja után a centrum párt erősödött legjobban, mely a vele teljesen egyet jelentő bajor néppárttal együtt majdnem annyi mandátummal rendelkezik, mint a szociáldemokrata párt. Mind a két párt a keresztény világnézet alapján áll és a nemzeti eszmét megőrizve, a falusi és városi kisemberek sorsán akar segíteni. Nyilvánvaló tehát, hogy a keresztény és nemzeti agrárpolitika és keresztényszociális politika győzött Németországban. Akik azt hiszik, hogy a radikalizmust kerülő utakon vissza lehet hozni Magyarországon uralomra, azok jól teszik, ha ezt a körülményt is megszívlelik. A német választások tanulságai alkalmasak arra, hogy új erőt öntsenek azokba, akik Magyarországon is keresztény és nemzeti alapon akarják folytatni a népies agrárpolitikát.

A téli ellátatlanokat már szeptemberben viziumkálátokkal foglalkoztatják.

Az Egységspárt értekezletén nagyfontosságú kijelentések hangzottak el.

Az Egységspárt augusztus hó 4-én értekezletet tartott, melyen napirend előtt Pesthy Pál pártelnök megemlékezett Seipel volt osztrák kancellár, a magyarság igaz barátjának haláláról.

A miniszterelnök beszéde.

Ezután Károlyi Gyula gróf miniszterelnök ismertette a helyzetet. A terméseredmények pontosabb ismerete után fogja megállapítani a kormány, hogy gazdasági téren milyen belső intézkedések lennének még szükségesek. Addig is a legéberebb figyelemmel kísér minden jelenséget, adatgyűjtés folyik minden téren és ha megközelítően biztos képet nyerünk a gazdasági állapotokról, legfőképp a termés eredménye szempontjából, akkor a legrövidebb időn belül, konkrétan is megállapíthatja a kormány azokat a teendőket, melyek szükségesek ahhoz, hogy a gazdasági élet minden tekintetben fennakadás nélkül, megfelelő módon funkcionálhasson.

Nem tartotta volna szükségesnek, hogy megemlékezzen a rendfenntartás és ezzel kapcsolatban a statárium kérdéscről, hogy ha ez a kérdés egy a belföldön, mint a külföldön bizonyos oldalról teljesen hamis beállításban nem került volna felszínre. Bizonyos oldalról úgy igyekeznek feltüntetni a dogot, minttha a statáriummal a kormány politikai okokból és a politikai vélemény elfojtása okából élne. *Mi nemrég keresztülmentünk egy kisebbségi terror rezsimjén, melyet a legkegyetlenebb gyilkosságokkal tartottak fenn, amiként az másként nem is lett volna lehetséges.* Az ilyenfajta dolgot politikai vélemény megnyilvánulásának sohasem lesz hajlandó elfogadni. *És minden rendelkezésre álló eszközt fel fog használni arra, — mert az elsőrendű kötelessége — hogy ez a kisebbségi terror meg ne ismétlődhessék.*

Nemzetközi viszonylatban minket is és az egész világot élénken foglalkoztatta és érdekelte a német kormányváltás és a német választások. Örömmel konstatálja, hogy a kormányváltás a legkisebb változást sem okozta abban a jóviszonyban, amely Németország és Magyarország között fennáll. *Ennek kézzelfogható bizonyítéka, hogy azok a gazdasági tárgyalások, amelyeket még az előző német kormány idején kezdtünk*

meg, az új kormányzat alatt is folytatódtak és nemrég perfectuálni is tudtuk azokat. Örömmel konstatálom azt is, hogy más országokkal való viszonyunk megfelelően zavartalan, sőt mondhatnám, javuló tendenciát mutat, nem is szólva arról az őszinte barátságról, amelynek oly gyakran adja tanujelét Olaszország.

— Nemzetközi vonatkozásban a konferenciák korát éljük, — folytatta a miniszterelnök. — Talán legnagyobb szabású konferencia a leszerelési értekezlet volt, amelynek első ülészaka most nemrég ért véget. Megelégedéssel és megnyugvással kell konstatálnunk, hogy a konferencián nem történt semmi, ami ránk nézve hátrányos lett volna. Az eddigiekben mutatkozó, ránk nézve kedvező eredmény a magyar delegáció érdemének, legfőképpen Apponyi Albert gróf érdemének tudható be: a magyar delegáció vezetője oly királoán szerepelt, hogy általános tiszteletet és megbecsülést, sőt mondhatni, bámulatot kellett. A konferenciák sora hamarosan folytatódni fog. Már augusztus 24-ére Varsóba hívták össze a lengyel kormány szűkebb agrárkonferenciát. Szeptember elején előreláthatóan Genfben összeül a középeurópai gazdasági konferencia, októberben pedig a keleti jóvátételi konferencia. Mindkettő ránk nézve a legnagyobb fontossággal bír. E konferenciák anyagának a feldolgozása foglalkoztatja most a kormányt.

A buza külföldi értékesítése biztosítva van.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter ismertette ezután a terméseredménnyel kapcsolatban az értékesítés kilitásait és rámutatott arra, hogy ezekkel a kérdésekkel függnek össze a kereskedelmi szerződések rendszerének a problémái. Megemlékezett az Ausztriával folytatott kereskedelempolitikai tárgyalásokról. Rámutatott arra, hogy bármilyen helyzet elé is állította a magyar államot Ausztria magatartása, a zöldség- és gyümölcsárúkeszletek nagyobb zökkenő nélkül exportra kerültek, anélkül, hogy az árak különösebb mértékben estek volna. Ha Ausztriában bizonyos helyeken abban reménykedtek, hogy Magyarországot a romlandó szezonárú felhalmozódása idején súlyos helyzetbe hozzák, úgy ez a reménykedés csalódással

rögződött. Ismertette ezután Ausztria álláspontját és hangoztatta, hogy nem lehet tulságosan visszásnak tartani azt, hogy Ausztria igyekszik az export-import viszonyát Magyarországgal kapcsolatban a maga javára megváltoztatni. Ezért a magyar kormány engedékenynek is mutatkozott, de viszont semmiesetre sem áldozhatta fel a magyar gazdasági érdekeket.

Kitért ezután a földművelési miniszter arra, hogy nemcsak osztrák vonatkozásban, de csaknem mindenfelé az a követelés merül fel, hogy a külkereskedelmi forgalom lebonyolítására bizonyos organizációk létesüljenek. A magyar kormány tekintettel, hogy az egész világon ilyen tendencia mutatkozik, szintén kénytelen ilyen organizációk létesítésével foglalkozni, de a legnagyobb súlyt veti arra, hogy ezek a szervezetek valamennyi érdekelttség bevonásával létesüljenek és sohasem monopóliumszerűen és egyesek érdekében működjenek, hanem mindig az összesség érdekét tartják szem előtt.

Ismertette még a Cseh-Szlovákia és Magyarország között fennálló kereskedelmi kérdéseket és rámutatott arra, hogy Csehországgal az árukompensáció kérdésében a tárgyalások megkezdődtek. Részletesen megvilágította a román-magyar kereskedelmi szerződés kihatásait a két ország közötti áruforgalomra. Megemlékezett ezután arról, hogy Olaszországgal megkötöttük a kereskedelmi szerződést és biztosítottuk 1.200.000 métermáza buza elhelyezését. Azonkívül állatbevitelünk is megkapta Olaszország felé elhelyezési lehetőségét. Kitért ezután arra, milyen szempontokat kellett a kormányának figyelemmel tartania a buzaexport biztosításánál. A kormány igyekezett minden vonatkozásban olyan mennyiségű buza elhelyezéséről gondoskodni, amely a terméskilátásoknak megfelel. Nem kötelezte magát azonban kikötött mennyiség leszállítására. Az utóbbi időben sajnálatosan megromlott buzatermés mutatja, hogy ez az elővigyázat mennyire helyes volt. Hangoztatta még, hogy Szájc felé 670.000 q buza kivitelét biztosítottuk, Németországgal 500.000 q buza kiszállítására kötöttünk barátságos megállapodást. Lengyelországra kompenzációs alapon kocsz-ellenében gyümölcsöt és szőlőt viszünk ki. A magyar kormány elsősorban a romlandó áru elhelyezését igyekezett biztosítani, de nagy súlyt helyez a bor értékesítésének lehetőségére is, mert tisztában van ennek a kérdésnek a közgazdasági jelentőségével.

Beszéde további folyamán a földművelésügyi miniszter megemlékezett a Terméseredmények rosszabbodásáról. Hangoztatta, hogy főleg a kenyérmagvakban mutatkozik károsodás, melyrészt a rozsdakárokból kifolyóan. Országos átlagban azonban nem olyan sötét a helyzet, mint egyes helyeken festeni szeretik. A buzatermés mennyiségileg és minőségileg is sokkal jobban variál az országban az idén, mint máskor és meg lehet érteni, hogy azokon a helyeken, ahol silány termés volt, az emberek el vannak keseredve. Országos szempontból azonban nem ilyen súlyos a helyzet, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy egyéb terményeinkben igen szépek a kilátások. Különösen szép termés ígérkezik burgonyában és a tengetri is, még a rosszabb földekben is olyan termés ígér, mint máskor soha. Kétségtelen, hogy a tervbevett 1500 vagón nemesített vetőmag kiosztása ma már teljes mennyiségben nem történhetik meg, de gondja lesz arra, hogy más készletekből pótolja a vidékmag-szükségletet. Lehetőleg arra igyekszik, hogy az egyes vidékekre egyforma minőségű és ugyanolyan típusu gabona kerüljön. A téli ellátatlanság kérdésével foglalkozott ezután a miniszter. Kétségtelen, mondotta, hogy azokon a vidékeken, ahol igen gyenge termés volt, az arató- és cséplőmunkásság nem tudta megkeresni a télire való kenyérét. Ezzel kapcsolatban szükséges tehát, hogy a vízimunkálatokat, melyek kenyérrel biztosítanak a mezőgazdasági munkásoknak és kubikusoknak, már a jövő hónapban megkezdjük. Lehetőség szerint alkalmazást akarnak adni mindenkinek, akik a téli hónapokban különben inséget szenvednek. A kormány olyan megoldásra gondol, hogy ne inségmunka keretében foglalkoztassa a rászorulókat, ezért kíván a vízszabályozásoknál érdemleges munkát juttatni a mezőgazdasági munkanélkülieknek, biztosítva egyúttal az ár-vezetedelem elkerülését is.

Ezután Walko Lajos külügyminiszter, mint a pénzügyminiszter helyettese, ismertette az államháztartás helyzetét. Megállapította, hogy a közelmúltban ugy a bevételeink, mint a kiadásaink az előirányzott keretek között mozgottak s a pénzügyi kormányzatot nem érte semmiféle meglepetés.

— A legközelebbi multban külföldi irányban tettünk előre egy jelentős lépést, amennyiben a népszövetségi kölesónnel kapcsolatban olyan megegyezés jött létre, hogy a népszövetségi kölesón kérdését a jövő esztendő végéig sikerült nyugrópontra juttatni. A pénzügyi kormányzat tovább foglalkozik a hitelügyi

kérdések belföldi és külföldi vonatkozásaival és ezek között elsősorban a kamat kérdéssel. Ezek mind olyan lépések, melyeknél csak lépésről-lépésre lehet előrehaladni.

A szorosan vett pénzügyi adminisztrációval kapcsolatban utalt a miniszter arra, hogy az utóbbi hetekben történt változás abban az irányban is, hogy lehetővé válik a fiatal diplomás embereknek állami szolgálatba való juttatása. Azok a tisztviselők, akik már kiszolgálták 40, illetve 35 esztendejüket, most fokozatosan nyugdíjba mennek és ugyanakkor legalacsonyabb állások töltetnek be, úgyhogy ezáltal fiatalok jutnak elhelyezkedéshez. Így élénkebb vérkeringés indul meg az állami adminisztrációban. Ha figyelembe vesszük ezenkívül azt, hogy éppen a legutóbbi időben a malomellenőrök kinevezésével szintén sikerült körülbelül 700 fiatalembernek álláshoz juttatása, akik közül több, mint 400-an diplomások, akkor megállapíthatjuk, hogy mégis történt előrehaladás ebben az irányban is. Néhány hozzászólás után az értekezlet véget ért.

Augusztus hó 12-re összehívták a képviselőházat.

Almássy Lászlót, a képviselőház elnökét, augusztus hó 4-én felkereste Farkas Tibor, Dinnyés Lajos, Turcsányi Egon független kisgazdapárti és Buchinger Manó szociáldemokrata képviselő és az elnöknek 54 kisebbségi képviselő aláírásával el-látott ívet adtak át, melyben a képviselőház összehívását kéri. Almássy László a képviselőházat augusztus hó 12-én, péntek délelőtt 10 órára hívta össze. Az ülés egyetlen tárgya: az összehívás szükségességének megokolása az összehívók részéről.

A losangelesi olimpiász.

A X. olimpiász eseményei Los Angelesben teljes gőzzel követik egymást. Mult heti számunkban híriül adtuk a lapunk zártáig ismeretessé vált eredményeket, most az alábbi eredményekkel egészítjük ki híradásunkat. A 100 méteres síkfutást az amerikai néger Tolan 10,3 másodperces idő alatt nyerte. A 800 méteres síkfutásban az angol Hampson győzött 1 perc 49,7 másodperc idővel. A 400 méteres gátfutást Tisdale (Írország) nyerte 51,8 másodperc világrekorddal. A kalapáscdobást O'Callghan (Írország) nyerte 53,88 méteres dobással. A töröcsapatbajnokságot Franciaország nyerte meg Olaszország, Amerika és Dánia előtt. Ezekben a versenyekben magyar versenyző nem indult.

A diszkoszvetésben starthoz állottak legnagyobb remény-ségeink: Donogán, Remez és Madarász, de fájdalom, mélyen formájukon alul szerepeltek. A versenyt Anderson (Amerika) nyerte meg 49,49 méteres dobással. Donogán ötödik, Madarász a hatodik helyet foglalta el. Remez a döntőbe sem jutott.

A 200 méteres síkfutást a 100 méteres síkfutás győztese, az amerikai-néger Tolan nyerte meg. 21,2 másodperces világrekord alatt. A rudugrásban Müller (Amerika) győzött 4,31 méteres ugrással. A 110 méteres gátfutást Shaling (Amerika) nyerte 14,6 másodperces idővel. A négykilométeres bicikliver-senyben Olaszország csapata győzött. A női diszkoszdobást Copeland (Amerika) nyerte 40,56 méterrel. A távolugrást az amerikai-néger Gordon nyerte 7,62 méteres ugrással. A 100 méteres női síkfutást a lengyel Walasiewicz Stella nyerte 11,9 másodperces idővel. Ezekben a versenyszámokban magyar versenyző nem indult.

A szabadtéli birkózásban a magyarok váratlanul jól szerepeltek. Négyszeres birkózónk közül Kárpáti Károly és Zombori Ödön második, Tanyoghgy József harmadik helyet vívott ki Amerika, Svédország, Finnország és Franciaország versenyzői között.

Bogen Erna kitünő törvívónőnk világraszóló győzelmet aratott a legutóbbi amsterdami olimpiász győztese, a német Mayer Helén fölött és az olimpiai bajnokságban a harmadik helyet foglalta el. Első Preisz osztrák perszenyzőnő lett.

A 100 kilométeres országúti kerékpárosversenyt Parvzi (olasz) nyerte 2 óra 26 perc 5 másodperc alatt. Az 50 kilométeres gyaloglásban Green kanadai versenyző győzött 4 óra 54 perces idővel. Az 1500 méteres síkfutást az olasz Beccali nyerte 3 perc 51,2 másodperces olimpiai rekord alatt. A gerelydobásban a finn Järvinen győzött 72,71 méteres dobással. A 80 méteres női gátfutást Babe Didrickson (Amerika) nyerte

Bogen Erna.

a kitünő magyar törvívó, aki a losangelesi olimpiáson a női törvívásban harmadik lett, miután megverte az amsterdami olimpiász bajnoknőjét, Mayer Helént.

11.7 másodperces világrekord alatt. Ezekben a versenyszámokban magyar versenyző nem indult.

A *hármassugrást* a japán Namba nyerte 15.78 méteres ugrással. A magyar *Bácsalmási* Péter 14.33 méteres ugrással helyzetlenül maradt. A *görög-római birkózásban* a magyar versenyzők helyezéshöz sem jutottak. A *törvívóbajnokságot* Marzi (Olaszország) nyerte, magyar versenyző nem vett részt ebben a versenyben. Az *5000 méteres síkfutást* a finn Lehtinen nyerte meg 14 perc és 30 másodperc alatt. A *400 méteres síkfutást* Carra (Amerika) nyerte 46.2 másodperces világrekord alatt. A *modern pentatlonban* (futás, vívás, céllövés, uszás és lovaglás) első lett *Ocenstierna* (svéd) 32 ponttal. Somfai Elemér 7-ik, *Benkő* Tibor 18-ik, *Petneházy* Imre a 19-ik helyet foglalta el. A *3000 méteres akadályfutást* a finn Iso Hollo nyerte meg.

A *100 méteres gyorsuzsást* *Mikayasi* (Japán) nyerte meg 58.2 másodperces idővel. A magyar *Bárányi*, bár a közép-futamban a második helyen végzett, elhúzták a döntőben való indulástól. A magyar *Székely* István és *Vannie* András a selejtező mérkőzések során kiestek.

A *4x100 méteres futóstaffétát* Amerika csapata nyerte meg 3 perc 08.2 másodperces idővel. A *40 kilométeres marathoni futást* *Zabala* argentinai futó nyerte 2 óra 31 perc és 12 másodperces idővel.

A *vízipólómérkőzések során* Magyarország csapata 6:2 arányban legyőzte Németország csapatát, az amsterdami Olimpiász győztesét.

Az Olimpiász további eseményeiről jövő héten közliink tudósítást.

A has teltsége, májtájéki fájdalom, emésztési nehézségek, gyomorbelihurut és sárgaság a természetes „*Ferenc József*” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, a tüdő vagy szív felé irányuló vértúladások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a *Ferenc József* vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A *Ferenc József* keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A Szent István-heti ünnepek.

Az ország nagy találkozója lesz ezidén is Szent István-hete Budapesten, ahol a felzarándokoló vidékieken kívül sok külföldi vendég is lesz, köztük az *amerikai magyarok hatalmas tömege*. A főváros *Idegenforgalmi Hivatala* már elkészítette az ünnepek programját, amelynek kiemelkedő eseményei a következők:

Augusztus 20-án, a Szent Jobb-körmenet napján, kora reggel, fél 6 órakor zenés ébresztő járja be a várost. A *Szent Jobb-körmenetre* való felsorakozás fél 8 órakor történik a Várban. A körmenetet az idén is az *Országos Katolikus Szövetség* rendezi. *Szerédi* Jusztinián dr. bíboros-hercegeprímás vezeti a körmenetet s a Szent Jobb díszkíséretében részt vesznek a legfőbb egyházi, katonai, állami és városi méltóságok. Nyolc órakor kezdődik az ünnepi bevezető ájtatosság a Várkápolnában. Innen indul el 8 óra 15 perckor a körmenet a Palotasoron, a Szent György-téren és után, a Disztéren és a Tárnok-utcaán át a Mátyás-templomba, ahol a hercegeprímás ünnepi nagymisést pontifikál, *Csiszárík* János e. püspök pedig szentbeszédet mond. Ezzel egyidejűen a Szent István-szobornál *Nemes* Antal dr. e. püspök, a koronázó főtemplom plébánosa mond misét, *Ótrös* Lajos országgyűlési képviselő pedig szentbeszédet, a Kapisztrán-téren felállított tábori oltárnál *Hász* István dr. tábori püspök tart szentmisét, szentbeszédet pedig *P. Szabó* Pius tábori főesperes tart. A Mátyás-templomból az istentisztelet befejezése után a körmenet újból megindul és az Iskola-téren, a Werbőczy-utcaán és -téren, az Uri-utcaán, a Disztéren, valamint a Palotasoron halad végig a Várkápolnába. Itt történik a *Szent Jobb közszentelére tétele*. Végül a szokásos könyörgések után a hercegeprímás áldást oszt a hívekre.

Augusztus 17-től 27-ig minden este 6 órakor a *Vár plébánia-templomban* szentbeszéd és ájtatosság lesz. Ez idő alatt a Szent Jobb őrzési helyén kiteve marad. A hívek augusztus 20-án déli 1 óratól látogathatják a Várplébánia templomot.

Augusztus 19-től 27-ig minden este 6 órakor *könyörgő körmenet* indul a *Gellérthegyi sziklatemplomhoz*. Itt *Szerédi* Jusztinián dr. bíboros-hercegeprímás szentbeszédet mond és megáldja a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére a Szent Imre-főbizottság által emelt szoborcsoportot. Ezután a hercegeprímás litániát mond, majd áldást oszt a hívők égő gyertyákkal a kezükben hallgatják végig az istentiszteletet, amely után átvonulnak a sziklatemplom barlangrészébe.

A Szent István-napi körmenet ünnepeketben külföldi küldöttségek is részt vesznek. Sokan érkeznek a szomszédországokból és Amerikából külön társasutazásban *ezer amerikai vendég látogat el Budapestre*, akik résztvesznek a budapesti *Washington Gyógy* szoborünnepén is. Ugyancsak nagyobb kiránduló-csoport érkezik *Olaszországból* is Budapestre.

A Szent István-hét keretében, augusztus 18-án délután fél hat órakor az újvárosi háza közgyűlése természetben ünneplik meg az *Anyák Napját*, amelyen résztvesz a kormány, a főváros és Pest vármegye képviselője.

Augusztus 20-ika ünnepi programját a *gellérthegyi tüzijáték* fogja lezárni. A tüzijáték este tíz órakor kezdődik a Citadella fennsíkján és éjfél utánig tart.

Augusztus 14-től 21-ig kivilágítják a Koronázó-templomot, a Halászbástyát, a Citadellát, a Szent Gellért-szobrot, a János-hegyi kilátótornyot, a Szent Ilona-templomot és a várbeli helyőrségi templom tornyát. Az ünnepi hét minden napján teljes üzemben lesz a *városi tüzijáték nagy szökőkút*, amely naponta délelőtt 11-től 12-ig, délután héttől fél nyolcig, azután pedig este kilenctől fél tízig kivilágítva működik.

Már tavaly kedves látványossága volt a fővárosnak a népies művészet, tánc, zene bemutatkozása, a *Paulini* Béla rendezésében bemutatott *Gyöngyös Bokréta* című dalos és táncos képsorozat. Ezt a gyönyörű előadást az idén is megtartják még szebb, még gazdagabb formában. A Gyöngyösi Bokréta az idén a *Nemzeti Színházban* rendezik augusztus 18-án, 19-én és 21-én este, 20-án pedig délután. Ezt megelőzőleg a falusi szereplők száza felvonulnak a városon végig, nemzeti viseletben a város házára. A Gyöngyös Bokrétaának az idén öt új táncos és zenés csoportja és körülbelül háromszáz szereplője lesz kórusokkal, tizenöt félé táncal.

Augusztus 14-én és 15-én lesz a *Hősök Nemzeti Emlékversenye* a margitszigeti versenypályán, déli 12 órakor a Duna-vidéki Evezős Társaság tart *erecszversenyt*, husz kilométeres távon. Augusztus 19-én, este fél kilenc órakor a Millenáris-versenypályán a BSE rendezi *szezonzáró motorversenyt*.

A Szent István-hét ünnepi hangulatához fog hozzájárulni az Országos Rákóczi Szövetség tárogatós zenekarának műsora. Augusztus 19-én este nyolctól tízig a Halászbástyán *Sanek* Péter tárogatóművész fog hangversenyezni, 20-án déli tizenkét órakor zenés őrsváltás, 12-től 1-ig tárogatós zenekar tart előadást a *Szabadságléri Országzászlónál*. A Városligetben este fél hét órai kezdettel az ünnepi hét alatt a fővárosi zenekar tart hangversenyeket.

Augusztus 19-én nyílik meg a Pomológiai Bizottság rendezésében és az Országos Kertészeti Tanintézet helyiségeiben az *országos gyümölcskiállítás*. 18-án és 19-én a Kereskedő Ifjak Társulata a Vigadó nagytermében *magyar propaganda-előadást és árubemutatót rendez*.

Október 30-án avatják fel Nagyatádi Szabó István szobrát.

Lélekemelő, országos ünnep keretében készül méltóképen leróni kegyeletes háláját az egész magyar nemzet *Nagyatádi Szabó Istvánnak*. A hervadhatatlan érdemű kiszgazdavezérnek október 30-án leplezik le szobrát a földmivvelésügyi minisztérium palotája előtt. A szoboravatás ünnepség országgraszáló megnyilatkozása lesz a magyarságnak. Ott fog állni a kegyelet testet öltött ünnepén a magyar közélet minden kitünősége, a főváros népe úgy, mint a kicsiny tanyák és falvak lakói. Ezen a napon megmozdul az egész ország. Vonatok hosszú sora, kedvezményes alkalmi díjmérsékléssel, a vidéki lakosság tizezreit hozza a lobogódiszba öltözött fővárosba. Mindenki ott akar lenni nagyatádi Szabó István szobrának leplezésén, mindenkinek ott is kell lennie. Az *Országos Nagyatádi Szoborbizottság* élén *Mayer János* ny. földmivvelésügyi miniszter áll. A bizottságban helyet foglalnak a közélet vezető kitünőségei. A bizottság egyre bővül, kiegészítvén magát a főváros és a vidék kiváló képviselőivel. A nagyszabású, országos ünnep szervezését, lebonyolítását a „*Nagyatádi Szabó István Emlékbizottság*” látja el, melynek országos központi irodája Budapesten, VII., Rákóczi-ut 40. szám alatt működik. (Telefon: J. 303—83.)

500.000 mázsa búzát viszünk ki Németországba.

A kereskedelmi szerződéses hálózat kiépítése és a kivitel értékesítés feltételeinek megjavítása érdekében — mint ismeretes — több országgal állandó tárgyalásban állunk. *Ausztriával* létrejött a provizórium és további tárgyalunk a végleges kereskedelmi szerződés megkötéséről. *Csehszlovákiával* bizonyos kompenzációs megállapodás létesítése ügyében a rendes kereskedelmi szerződéstől független tárgyalást kezdünk s remény van arra, hogy ez is eredményes lesz. *Olaszországgal* a tárgyalások már eredményesen befejeződtek. Közben *Németországgal* is újabb megbeszélés kezdődött, amelynek az volt a célja, hogy a német piacot megszerezzük gabonafeleslegünk elhelyezése céljából. Ez a tárgyalás szintén sikeres volt. Lényege, hogy *nagyobb mennyiségű buza elhelyezését biztosítottuk, kedvezéses vámmellett*. A lekötött buzamennyiség egyik részét fix eladtuk, míg a másik résznek eladására a téli hónapokban való eladásra jogot nyertünk.

Üzleti körök hírei szerint a fix eladott buzamennyiség *kétszázezer mázsát* tesz, míg az eladásra lekötött további mennyiség *háromszáz ezer mázsára* rug. A kapott kedvezményes buzavám és az elhelyezési lehetőség biztosítása ellenében mi a felénk irányuló német export számára néhány iparcikkre adtunk vámmérséklést.

Gyűjtsünk új előfizetőket a „Vasárnap” részére!

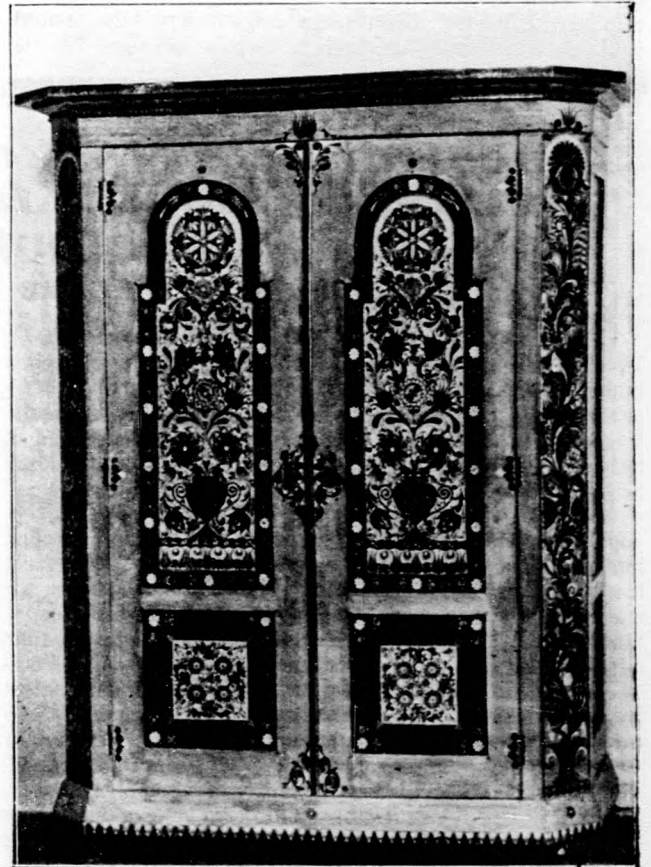
Féláru utazás Budapestre a Szent István-héten.

A *Szent István-hét* utazási kedvezései az idén is féláron teszik lehetővé Budapest meglátogatását a vidékiek és külföldiek részére. A száz km-nél rövidebb távolságról augusztus 19-étől, a távolabbiakról pedig már augusztus 17-étől kezdve lehet Budapestre féláron utazni, azzal a kikötéssel, hogy az utas augusztus 20-án reggel megérkezik a fővárosba. A féláru-kedvezés abban áll, hogy a visszautazásra nem kell jegyet váltani, hanem a Budapestre való utazásnál váltott jegyet lehet igénybe venni. A menetdíj-kedvezés az összes vonatok minden kocsiosztályára érvényes. Ugyanezt a kedvezést élvezik a Déliavasut, a Helyiérdekű vasutak és a dunai hajók utasai is. A Szent István-napi vonatjáratokat a MÁV megerősíti és a szükséghez képest különvonatokat is beilleszt a menetrendbe. Ezekhez a vonatokhoz külön villamosjáratok is csatlakoznak abból a célból, hogy az érkezőket a körmenet közelébe szállíthassák.

Augusztus 5-én két hetes árucserel forgalom lépett életbe Ausztriával.

Az osztrák nemzetgyűlés főbizottsága augusztus hó 2-án *elfogadta a Magyarország és Ausztria között létesült modus vivendit*. A kölcsönös árucserel rövidlejárata szabályozásáról szóló megállapodást *léptették életbe, augusztus 5-étől augusztus 19-ig bezárólag szóló időre*.

A szóban lévő megegyezésben megállapodás történt behozatali kontingensekre; még pedig *Magyarországnak Ausztriába irányuló kivitele tekintetében kontingenseket*

Gyönyörű magyar szekrény az Iparművészeti Társulat budapesti nyári kiállításán.

Ábrahámné Rucsinszky Anna terve.

állapítottak meg lisztre, bizonyos gyümölcs- és zöldségfélékre, szárnyasra, tojásra, vágóállatokra, sertésre, szálamira és több más árucikkre; Ausztriának Magyarországra irányuló kivitele tekintetében megfelelő fa, cellulóze, kéreggép, papíros, hajlított üveg, nemesacél, szerszám, elektromos gép és készülék kontingenseket, stb., állapítottak meg.

lapítottak meg.

A megállapodás ugyanerre az időszakra intézkedéseket tartalmaz a Magyarországból Ausztriába irányuló idegenforgalom megkönnyítésére is.

A végleges kereskedelmi szerződés megkötése végett a tárgyalások folyamatban vannak.

Nyolc millió métermázsával több tengerink és burgonyánk lesz az idén.

Az augusztus hó 6-án közzétett hivatalos vetés- és termésjelentés adatai szerint a buza aratását befejezték, hordása és cséplése folyik. Vetésterülete 2,786.855 kat. hold, ezen holdankint országos átlagban 5.68 métermázsa, összesen mintegy 15,338.400 métermázsa buzatermés várható. A mostani becslés szerint a folyó évben a mult év végleges termésénél mintegy 3,906.700 métermázsával gyengébb buzatermésre számíthatunk. A rozs hordása és cséplése szintén folyamatban van. Vetésterülete 1,098.075 kat. hold. Ezen kat. holdankint országos átlagban 7.10 métermázsa, összesen mintegy 7,801.700 métermázsa rozstermés remélhető. A mult évvel szemben termés 2,296.800 métermázsával többnek mutatkozik. Az árpa aratását befejezték, a hordás és cséplés munkálatai most folynak. Vetésterülete 814.209 kat. hold. Ezen kat. holdankint 7.89 métermázsa, vagyis összesen mintegy 6,428.900 métermázsa a folyó évi valószínű árpatermés. A mult évvel szemben a termés 1,667.900 métermázsával többnek mutatkozik a mult évinél. A zab aratását, hordását és cséplését most végzik. Vetésterülete 411.409 kat. hold. Ezen holdankint 6.57 métermázsa, vagyis összesen mintegy 2,704.400 métermázsa zabtermésre lehet számítani. A mult évvel szemben a termés mintegy 764.100

métermázsával jobb. A tengeri erőteljesen fejlődik, levélzete üde, zöld, szára magas; csöveit elegendő számban kihozta. Vetésterülete 2,023.043 kat. hold. Ezen a területen holdankint 11.28, összesen mintegy 23,033.300 métermázsa tengeritermés remélhető. A mult évi végleges termésnél mintegy 7,856.400 métermázsával többnek mutatkozik az ideai termés. A burgonya vetésterülete 512.876 kat. hold. Ezen a területen az első számszerű becslés szerint kat. holdankint 44 métermázsa, vagyis összesen mintegy 22,797.900 métermázsa a folyó évi valószínű burgonyatermés. A mult évi termésrel szemben az ideai burgonyatermés mintegy 8,322.000 métermázsával többnek mutatkozik. A cukorrépa vetésterülete 79.176 kat. hold. Ezen a területen az első számszerű becslés szerint kat. holdankint 111.47 métermázsa, vagyis összesen mintegy 8,825.500 métermázsa cukorrépatermésre lehet számítani. A mult évben 94.229 kat. hold learatott területen kat. holdankint 102.53 métermázsa, összesen pedig 9,662.039 métermázsa cukorrépa termett. Az ideai terméskilátás a mult évi termésnél mintegy 836.500 métermázsával kevesebb, mert a folyó évi vetésterület körülbelül 15.000 kat holddal kisebb.

A pestvármegyei iskolán kívüli népművelési bizottság előadói tanfolyamot rendezett Balatonföldváron.

Az előadásokat a falvak mai sulyos helyzete uralta.

Balatonföldvár, július hó.

Füledt meleg üli meg a vidéket. Szellő se rebben a magyar tenger partján. A zalai hegyek kitaróan nézegetik magukat a Balaton tükreben. Tihany is idelátszik. Végig a víz oldalán dübörögve fut a vonat, bent a tóban petyhüdt vitorlások nyújtózkodnak. A vízben a fürdőzők tarka serege.

Mindenki pihen, szórakozik, csak a Dolovits-féle vendéglő gyönyörű terraszán és kertjében megy a szigorú munka. A magyar falu vezető emberei: papok, jegyzők, tanárok, tanítók, orvosok, szolgabírák látogatják szorgalmasan a pestvármegyei Iskolán kívüli Népművelési előadói tanfolyamot, amely Bocsányi Lukács kitűnő vezetése alatt áll, hogy a falu gazdasági, kulturális és szociális életének újabb szükségleteit és megsegítésének módozatait megbeszéljék. A tanfolyam lelke Erdélyi Lóránd, Pestvármegye egyszerű alispánja, aki a Nevelés Gyulák, Kehrér Gyulák, Fekete Józsefek és Bocsányi Lukácsok lelkes előadói karával folytatja azt a komoly munkát, amely a nemzeti kultúra harcosait edzi meg a falu nagy küzdelmeire.

A vendéglő terraszán komoly férfiak ülnek az asztalok mellett. Kezükben könyv, előttük papír és jegyzet. Odaadón figyelnek az öreg deákok az előadásra, melyen Kehrér Károly arról beszél, hogy sulyos betegségben, ke-

mény haláltusában küzd a falu népe. Az élni akarásért folytatott harcot a falu vezetőinek alá kell támasztani azzal, hogy egyrészt a tudást emeljük, másrészt pedig újabb jövedelmi forrásokat nyitunk meg a nép számára. A falu gyökerét rágja az eladósodás és a pénztelenség. Nem elég — ugymond — csak beszélni, hanem sürgős segítségre van szükség, mert fáradt a falu népe.

A falu vezetői helyeslőleg bölintanak a népszerű tanfelügyelő megállapításaira. Előadás előadás után folyik. A legkitűnőbb előadók váltják egymást, akik legkülönbébb kérdésekkel foglalkoznak.

Minden jövedelmi forrást ki kell használni a kisdának, ha boldogulni akar, — hangzik Fekete József szájából — aki azt fejtegeti, hogy a magyar falusi kisdánatársadalom műveltségi színvonalának emelésével, a saját erejéből teremtsen meg azokat a nagy intézményeket, amelyek helyzetét megkönnyítik. Át kell csoportosítani a magyar falu egész gazdálkodási életét. Nem várhatjuk meg ölvetett kézzel és tétlenül a bekövetkező eseményeket, hanem tervszerűen új alapokra kell fektetnünk a falu egész gazdasági életét. E tekintetben a szövetkezeti rendszer a jövő, mert a szövetkezetek célja az egységes és minőségi tömegtermelés bevezetése mellett a márkázott áruknak a bel- és külföldi piacokon való közös értékesítése. A borból, a búzából és a jószágból a magyar

gazda megélni nem tud. Arra kell tehát törekednünk, hogy egy-egy vidék a helyesen kiválasztott tipustermelésre rendezkedjék be, mert ma az a szomorú helyzet, hogy minden kisgazdaudvarban másféle baromfi, sertés, szarvasmarha és gyümölcsfa van.

Gergely gyümölcsstermelési felügyelő nagy örömmel jelentette be, hogy a vármegye lelkes alispánja felismerve a gyümölcsstermelés óriási jelentőségét és fontosságát, ezidén 25.000 olesó gyümölcsfát osztott szét a vármegye községei között. Ez a nagyhorderejű akció hivatva van megvetni az alapját annak az egyöntetű gyümölcsstermelésnek, amely a piac igényeinek megfelelően jóminőségű gyümölcscsel fogja ellátni egy a bel-, mint a külföldet.

— A magyar gazdáknak sok fájó sebe van — mondotta záróbeszédében Erdélyi Lóránd alispán — és azt gyógyítani, a magyar kenyérharcot megnyerni csak akkor fogjuk, ha nem hagyjuk magára a falut, hanem a nemzet jól felfogott érdekében segítjük élniakarásában. Legfőbb gondunk tehát a mezőgazdasági munkáskérdés olyan megoldása legyen, amely újabb emberrajokat állít a munka frontjába részben munkaalkalmak megteremtésével, részben pedig olyan gazdasági politikával, amely a napszámosember részére is megtermi a földművesélet minden követelményét. Az iskolán kívüli népművelési tanfolyamoknak célja: a falu emelése

Erdélyi Lóránd nagyhatású zárószavai után a tanfolyam igazgatója, Bocskányi Lukács reámutatott arra, hogy a magyar falvak életét hasznosabbá és jobbá csak úgy tehetjük, ha maga a falu népe is reátér azokra az ösvényekre, amelyek haladva kibírja a világ gazdasági nyomását, másrészt pedig újabb pénzforrásokat teremt a maga számára. Sohasem volt nagyobb szükség a falu vezetőinek megerősítésére, mint ma, amikor a falu új gazdasági szabadságharcát vívjuk.

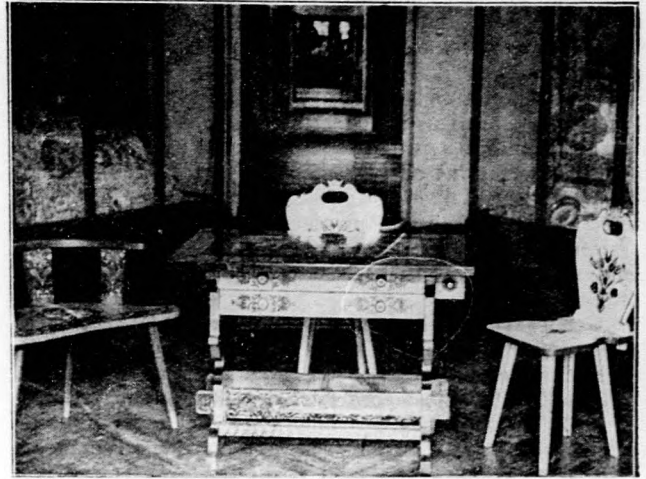
E sorok írója arról beszélt, hogy meg kell becsülni a magyar földműves munkáját és mindent el kell követni, hogy a gazdatársadalom mostani szervezetlensége megszűnjön. Az egyre jobban fenyegető versenyt csak úgy kerülheti ki a falu népe, ha termelése okszerű és észszerű lesz.

A tizenegy napig tartó tanfolyamon három turnusban vettek részt a pestvármegyei falvak vezetői. Az előadások tantárgyai között szerepelt a falu egészségügye, szociálpolitikája, a népművelés fontossága, tüzdézségi kérdések, mind olyan dolgok, amelyek felépül a ma falvának élete. A tanfolyam hallgatói, javaférfikorban lévő emberek, komoly munkával és eltökélt akarattal hallgatták az előadásokat, valóságos iskolapéldát mutatva a többi vármegyének is a céltudatos falufeljesztő munkára.

Szekeres László.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Seipel dr. halála. Seipel dr., volt osztrák szövetségi kancellár augusztus hó 2-án reggel fél 8 órakor 56 éves korában *Perntzen*-ben, a Wienerwald-szanatóriumban elhunyt. A volt kancellár három hét óta tartózkodott a sanatóriumban. Seipel dr. közvetlen halál oka a *tüdő megbetegedése* volt. A baj influenza következtében lépett fel, amelyet Seipel dr., mint annakidején mondották, akkor szerzett, amikor gyengélkedése ellenére igéretéhez képest *misét mondott Klosterneuburgban*. Seipel dr. ugyanis katolikus pap volt. Ilyen súlyos erőpróba sok volt a többévi cukorbetegségtől megviselt szervezetnek, mihez még hozzájárult, hogy az a *revolvergolyó, melyet egy kommunista néhány esztendővel ezelőtt a bécsi déli pályaudvaron lőtt bele és amelyet, tekintettel a cukorbetegsége, nem operáltak ki, idővel mindinkább érezte káros hatását.* Az elhunyt egyáltalán nem tudott a közelgő végről. Átmenetinek tartotta állapotát és a legutóbbi napokban jövendő terveivel foglalkozott.

Magyar butorok az Iparművészeti Társulat nyári kiállításán.

Ábrahámné Rucsinszky Anna tervel.

Az osztrák nemzetgyűlés augusztus hó 2-iki ülését Seipel dr. volt kancellár emlékeztetének szentelték. A parlament épületén a zászlokat félárboera eresztették. A *megboldogult volt kancellár ülőhelyére a képviselői padsorban babércoszorut helyeztek el.*

Renner dr., a nemzetgyűlés elnöke beszédében vázolta Seipel dr. tevékenységét, utalva azonban arra, hogy *megközelítőleg sem tudná teljes képét adni az elhunyt átfogó személyiségének.* Seipel dr. kimagasló képességeinek birtokában, kritikus pillanatokban, meghatározólag tudott az állam sorsába avatkozni. Emlékeztetett ezután az elnök arra a rendkívül nagy tevékenységre, amelyet az elhunyt a nép és az állam érdekében kifejtett s különösen főmunkásságára, a genfi szanálási műre, amely alapvető fontosságu volt Ausztria gazdasági fejlődésére. Seipel dr. szokatlanul jelentős és tökéletesen egyedülálló egyéniség volt. Korának kérdéseivel szemben *tudományos lelkiismeretessége és erkölcsi komolysága jellemezte őt.* Tevékenységében állandóan a *legerősebb etikai (erkölcsi) motívumok vezették.* Ellenségtől és barátától egyaránt csodált példaképe volt az *államférfinak és a pártembernek.* Neve — mondotta végül az elnök — *már ma az osztrák köztársaság történetében foglal helyet s ott él majd minden időben.*

MEZŐGAZDASÁG

Tudnivalók az élelmiszerek forgalmáról. (2-ik közlemény.)

Irta: Szanyi István kir. fővegyész.

Lássuk most, hogy az élelmiszerkereskedő, a szatócs hogyan védheti érdekeit, miként kerülheti el a meg nem felelő minőségű áru vásárlását? A kereskedő saját hasznát szolgálhatja és vevőinek megelégedését elérheti: a megbízható helyről való árubeszerzéssel; a megfelelő anyag- és áruismerettel; nagykereskedői hiteles minta kérésével az áruk pontos, szakszerű és a rendeleteknek megfelelő jelzésével; az élelmiszerek, fűszerek és élvezeti cikkek forgalmára vonatkozó rendelkezések ismeretével és betartásával; bizonyos gyakorlati fogásokkal, vizsgálatokkal, amelyeket a kereskedő maga is elvégezhet; végül a kereskedelmi elővizsgálat segítségével, illetve a vegykeresleti állomások tájékoztatásának, szakvéleményének és vizsgálatainak igénybevételével.

A gyáros és a nagykereskedelem minden igyekezetével azon van, hogy jóminőségű árujával vevői legteljesebb megelégedését vívja ki. Ne ülünk fel tehát az alkalmi ügynökök feltűnően olesó ajánlatának és ne kap-

junk azon. Az olesó húsnak hig a leve! Csempészektől, alkalmi árusoktól ne vásároljunk. A köteles kereskedői gondosság, elővigyázat és óvatosság nemcsak célszerű, hanem mindig szükséges is.

Mindennemű élelmiszer árusításánál a feltétlen tisztaság és a jó minőség mellett talán a legfontosabb a megfelelő elnevezés, a jelzés alkalmazása ugy az eredeti csomagoláson, mint az átcsomagolt árun, valamint a dobozon, üvegen, fiókon, stb. Ezáltal a vevő látja, hogy mit vásárol. Így bizalma megmarad. De megkivánják ezt a jelzést a vonatkozó miniszteri rendeletek is. A jelzés elmulasztása sok esetben lehet okozója a kihágási eljárásnak.

Gondoskodni kell arról is, hogy az egyes árucikkekhez semmiféle idegen anyag (nedvesség, por, szemét, legyek, hék- és szárrészek, stb.) hozzá ne juthasson. Ügyelni kell továbbra arra is, hogy a hosszabb raktározás alatt az áruk meg ne romoljanak, ki ne fakuljanak, vagy az illó alkatrészekben veszteség ne következék be. Célszerű ezért az egyes tartályokat, edényeket, fiókokat időnként átvizsgálni, kereskedelmi nagytakarítást tartani. Ilyenkor megtörténhetik a fiókok, edények, stb. kitisztítása, az anyagok átszítálása, az értéktelen törmelések, hulladékok kiselejtezése, eltávolítása és a kötelező jelzések felújítása.

Vannak gyorsan romló, színüket, illatukat hamar elvesztő árucikkek is. Másokból hosszabb időn át csak kis mennyiség kel el. Ezért talán a legcélszerűbb, ha bizonyos áruból csak oly mennyiségeket szerzünk be, mely egy-két hónapi forgalmunkat, előrelátható szükségletünket fedezi.

Meg kell kívánni azonkívül a gyárostól, a nagykereskedőtől, hogy a csomag burkolatán, az edényben, horción, valamint a számlán is az áru minőségét és kötelező jelzését feltüntesse.

Igen fontos azt is tudni, hogy minden az üzletben, a boltban levő áru forgalomban levőnek számít. Ezek minőségéért, hamisítatlan mivoltáért, jelzéséért, vagy jelzéstelenségéért az üzlet tulajdonosa, vagy a felelős üzletvezető tartozik számadással. Ezért feltétlenül szükséges, hogy a régi, állott, színét veszített, értékében csökkent, vagy romlott élelmiszereket, szennyezett törmelék és poros fűszereket stb. dobjuk ki a boltból. Ezek egy sem használhatók semmire, hanem csak bajt, bosszúságot és kellemetlenséget okozhatnak.

Az alábbiakban néhány élelmiszer, fűszer forgalmára vonatkozó ismeretek, hatósági intézkedések, kívánalmak következnek.

Élelmiszereink között talán a legfontosabb a *tej*, melyre vonatkozóan lapunk egyik legutóbbi számában közzeltük a szükséges tudnivalókat.

A *tejfelben és kávétejszínben* legalább 16%, a *habtejszínben* pedig legalább 30% zsir legyen. A *yoghurt* legkisebb zsirtartalma 5%. A jóminőségű *vaj* középértékben 82% zsirt tartalmaz. A teavaj azonkívül kellemes szaga és izü, kis savanyúsága legyen. Sötét és száraz helyen tartandó. Vajat festeni tilos. Ha a *tehénturó*-ból kézzel összenyomva sok savó csurog ki, az nagy nedvessége miatt kifogásolható. A sovány tejből készült turó csak „sovány tehénturó” jelzéssel árusítható. *Csemege juhturó* csak március 15 és november 15 közötti időben zárt bődönben hozható forgalomba. Vízirtalma legfeljebb 50%, szárazanyagra vonatkoztatott zsirja pedig legalább 48%. *Juhtermék* még a *juhturó* és részben a *keverturó*. Megfelelő jelzések alkalmazása kötelező.

Mesterséges ételzsir és margarin csak szabályos kocka alakban és eredeti csomagolásban képezheti a kereskedelmi árusítás tárgyát. Sem a disznózsir, sem a tej, vagy vaj szó, valamint a disznózsir-pótló, vagy vaj-pótló elnevezés a csomagoló burkolaton nem alkalmazható. E helytelen és megtévesztő jelzések büntetését

okozhatnak. Mindkét termék csomagolásán egy piros sáv, az előállító gyáros neve és telephelye is fel legyen tüntetve.

A *száritott tésztaeműek* (tarhonya, levestészta, makaróni, stb.) festése tilos. A tojásnélküli, vagy kg-ként egy tojással készült ilyenmü áru csak a kötelező „fehér áru” jelzéssel, a kg-ként két vagy több tojással előállított pedig tojásos áru néven jöhet a forgalomba. Ömlesztve, csomagolás nélkül is árusíthatók, de a dobozon, fiókon az említett jelzés kötelező.

Gyümölcsizetek, lekvárok számozásuknak megfelelő névvel jelzandők. Kétféle gyümölcslekvárnál mindkettőnek neve, többféleből készülnél pedig „vegyes gyümölcsizet” megjelölés kell. Természetes és ártalmatlan festék használható, de csak kötelező jelzéssel.

Gyümölcslé konzerválható, de nem festhető. A *gyümölcsszörp* festhető, de nem konzerválható. Megfelelő jelzések kötelezőek. Gyümölcsszörp készítésére mesterséges eszenciát használni tilos. Az átcsomagolt lekvárok, gyümölcslevek és szörpök jelzéseit az új edényzeten is fel kell tüntetni.

Ételolaj, táblaolaj néven bármely fogyasztásra alkalmas növényi olaj árusítható. Oliva-, nizzai, aixi-olaj néven azonban csak az elnevezésnek illetve a származásnak megfelelő minőségű. (Folytatjuk.)

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Magyar gyümölcs Angliában és Németországban.

A magyar *dinnye* eljutott Angliáig. Az első szállítmány *csányi* prima minőségű sárgadinnye már hűtővagónokba csomagolva Londonba érkezett, ahol igen jó áron nyomban értékesíthető volt. Az első kísérlet sikere nyomán rendszeresen megindult az angliai dinnye-export. — A *Hercegmegyei Gazdasági Egyesület* eredményes munkát végzett a hevesi uborka kivitelének megszervezése körül is. Ezt az exportot megkönnyíti számára a mázsánként nyújtott 1 pengős adótérítést is. — *Münchenben* nagy mennyiségben vizsunk rétesalmát és uborkát.

József királyi herceg hatvanéves. Augusztus hó 6-án, szombaton délben *Boroszló*ból repülőgéppel érkeztek Budapestre *József* királyi herceg leányai: *Zsófia* és *Magdolna* királyi hercegnők, *Thurn-Taxis* hercegnő és *Attems* Mária grófnő kíséretében, hogy résztvegyenek a királyi hercegnek augusztus 9-iki hatvanadik születése *napja*, amikor is délben a család tagjai ünnepelték *József* volt ugyanis *József* királyi herceg hatvanadik születésnapja, amikor is délben a család tagjai ünnepelték *József* királyi herceget, előttevaló nap pedig a küldöttségeket és a gratulációkat fogadták. A főhercegi család *Auguszt*a királyi hercegasszony anyjának halála miatt jelenleg *felfüggeszol* ugyan, augusztus 8-ára és 9-ére azonban a gyászt *felüggesztették*.

Felavatták a debreceni temető hősi mauzoleumát. Augusztus hó 2-án nagy ünnepség keretében avatták föl a *Debrecen*ben a Hősi halottak temetőjében a világháború és a debreceni esata hőseinek emlékére készített mauzoleumot. Az ünnepségen megjelent *József* királyi herceg is, aki avatóbeszédében rámutatott arra, hogy a magyar hősök emléke ma is él. A csüggő szívekbe belevilágít egy fénysugarat, amely azt hirdeti, hogy föltámad a magyar nemzet. A magyarokat az Isten hosszú évszázadokig a Nyugat védelmére rendelte. *Ezért babékoszorút kaptak a Nyugattól, most pedig ugy megtépázták ezt a koszorút, hogy a magyar nemzet a koldusok országát járja.* A királyi herceg beszéde után közel száz koszorút helyeztek el a mauzoleumban, majd szavalat következett. Az ünnep a *Himnusz* hangjával mellett ért véget.

Emlék.

*Te jársz most a szívem
Kis kamarájában,
Emlékeim régi
Ódon dobozában.*

*Akkor tavasz szörta
Csókját a lelünkre
S oly szép álmokat esalt
Lecsukott szemünkre.*

*Hittük, nem éljük túl
Egymás elvesztését.
És most? — Ugye, mégis
Szeretjük a — békét.*

*Átom volt, csak átom,
Szappanbuborékon
S ma már megbékültünk
A hűvös árnyékon.*

*Emlék lett belőle
Szívünk kamrájában,
Emlékeink régi,
Ódon dobozában...*

Irta: PÁLINKÁS BÉLA (Szombóathely).

Édes Antal képviselő meghalt. Édes Antal országgyűlési képviselő, gazd. főtanácsos, az elmúlt héten 59 éves korában meghalt. Édes Antal tevékeny, rokonszenves és köztiszteletben álló tagja volt az Egységspártnak, amelynek programjával most már a 3-ik ciklusban képviselte a borsodmegyei *mezőcsáti* kerületet. Gazdának készült és maga vezette nagykiterjedésű birtokát. Általában tevékeny résztvett a gazdasági érdekképviseletek, valamint Borsodmegye életében és számos közhasznú intézménynél vitt vezető szerepet. Igen nagy részvétellel temették el. — Itt említjük meg, hogy az Egységspárt az elhunyt képviselő helyébe *Purgly Emil* földművelésügyi minisztert jelölte a *mezőcsáti választókerületbe*.

Fegyelmi vizsgálat Miskolc város főtisztviselői ellen. Mikszáth Kálmán dr. főispán nemrégiben fegyelmi vizsgálatot rendelt el *Peiker Béla* városi főszámvevő ellen a városi kezelésben lévő *Apollo*-mozgósínházzal kapcsolatos szabálytalanságok ügyében s a főszámvevőt egyszersmind a fegyelmi vizsgálat tartására *fel függesztette állásától*. Miskolc törvényhatósági bizottságának július 28-án tartott közgyűléséhez *Hodobay Sándor* dr. polgármester, *Silbiger Bertalan* dr. városi tisztifőügyész, valamint *Plank Miklós* dr. városi főjegyző beadványt intézett és a fegyelmi vizsgálat kiterjesztését kérték személyükre. A kiszűrés e javaslata alapján a városi törvényhatóság július 28-ika óta tartó folytatódó közgyűlése a *fegyelmi vizsgálatot mind a három városi főtisztviselő ellen elrendelte*, továbbá *Plank Miklós* dr. városi főjegyzőt *fel függesztette állásától a lefolytatott fegyelmi vizsgálat tartására*.

Hárman befulladtak a Kettős Körös csatornába. Békésen július hó 30-án délután félhat óra tájban a Kettős Körös-csatornában fürdött *Kondor Béláné*, született *Szeghy Olga*, a gróf Wenckheim-uradalom tartosai intézőjének 27 éves felesége, ennek édesapja, *Szeghy Dezső* 50 éves nagyszalontai lakos, aki látogatóban volt lányánál és *Kozler Erzsébet* 20 éves vendég-lány. *Kozler Erzsébet* a körülbelül öt méter mély vízben elmerült. Ezt látva *Kondor Béláné*, segítségére sietett, el is érte, azonban *mindketten összefogódva elmerültek*. Amikor *Szeghy Dezső* ezt látta, szintén segítségükre akart sietni, de mielőtt elérte volna őket, *ugyancsak elmerült*. Mindhárman a vízbe fulltak. A szerencsétlenségért nem terhel senkit sem felelősség, mivel a fürdőre alkalmas helyeket a hatóság kijelölte és az

a hely, ahol a szerencsétlenül jártak fürdöttek, tilos volt a fürdőre.

Szabad néprajzi muzeumot létesítenek a világeszkész-táborozás alkalmával. A következő sorok közlésére kértek fel bennünket: „1933. év augusztus havában tartandó világeszkész-táborozás alkalmával a táborozás egész tartamára a *svéd Skanze* mintájára egy *erdélyi Skanzét* létesítünk. A megvalósítás kivitele érdekében az összes erdélyi és Erdéllyel vérségi-leg vonatkozásban élő, Csonkaországban tartózkodó fajtestvérek egyetemes megmozdulása szükséges. Kérelmet intézünk csonka hazánkban élő Erdéllyel vonatkozásban állókhoz, hogy maga az egyetemes erdélyi magyarság létesítse megszállás alatt élő és küzdő faja megerősítéseért a svéd mintájú *szabad néprajzi muzeumot*. A Skanze sürgős megvalósítását különösen azért tartjuk szükségesnek és halaszthatatlannak, mert a román hatalom Kolozsvárt ugyancsak svéd mintára szervezi a román Skanzét, melynek keretében erdélyi magyar testvéreink népművészeti háziipari készítményeit mint román kulturai termékeket tárja a nagyvilág elé s ezzel szellemi kincseinket is elidegeníteni törekszik. Köztudomású, hogy az 1933. évben Gödöllőn tartja táborozását a világeszkészlet, mely alkalommal 75.000 külföldi a világ minden tájékáról összegyűlő barátaink előtt bizonyíthatjuk be, hogy az elnyomatás alatt élő fajtestvéreink vérségi-leg, gazdasági-leg, szellemileg szorosan hozzánk tartoznak és népművészeti értékeink az ök és a mi tulajdonjogunk. Egyetemes megmozdulással a világtáborozás idejére már otthon teremtünk, miért is felkérünk minden érdeklődőt és hazáját szerető magyart, hogy Budapesten ezévi augusztus hó 20-án d. u. 4 órakor a TESz tárgyalótermében (Falk Miksa-utca 1.) minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek, ahol minden érdeklődőt szívesen látunk. *Gáll Imre*, m. kir. méhészeti felügyelő, a m. kir. méhészeti gazdaság igazgatója.

Védekezés a fülemilék összefogódása ellen. Bács városával az énekes madarak, a kedves *fülemilék* miatt tört most ki a harc, amelyek gonosz csapatok útján a csempészek segítségével osztrák fogságba kerültek. A brennbergi és ágfalvi csempészek nagy kedvvel üzik a fülemilék állatkinzó összefogását. Hangyatojással és lisztukaccal látják el csapatjukat, mire a zengő énekü madárkák odasiatnek és így rövidesen rabságba esnek. Eddig sokszáz darab fülemilét vittek már ki a határon a ravasz csempészek, hogy eladják jó áron a bécsieknek, akik kalitkába zárják a soproni kis énekeseket. A fülemilék szomorú sorsa megmozdította nemcsak a soproni közönség, hanem a soproni ornitológusok (madártudósok) szívét is. Tanácskoztak, hogyan lehetne megakadályozni, hogy a kis fülemilék a bécsi madárpiacra kerüljenek. Most rájöttek arra, hogyan lehet védekezni a csempészek embertelen állatkinzása ellen. Megfigyelték ugyanis, hogy *amelyik fülemile egyszer már fogságba esett és el tudott valahogy szabadulni, az másodszor már semmi körülmények között nem megy rá a csapatára*. Ezért az ornitológusok is *capdát állítanak fel*, elfogják a fülemilét és azután szabadon bocsátják. Az így elfogott fülemile már nem kerül sem csempész-csaplába, sem a bécsi Vogelhausba.

A bánati román leányok hajviselete.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

21

IRTA: FÖLDES GÉZA

XII.

A levél hatása.

Csomád ur a reggeli friss levegőn már megjárta magát. Megnézte a kertet, betekintett az istállóba, mert hát ő is tudta, hogy a gazda szeme hizlalja a marhát.

Megszokott dolgát éppen úgy elvégezte, mint máskor. Nem látszott meg rajta, hogy közte és leánya között valami olyan történt volna, ami őt lelkileg megzavarhatná. Ha valaki vele nem értett egyet, ő soha sem vette rossz néven, hiszen — ahogy ő maga magáról mondogatni szokta — liberális gondolkozású ember. Eltűri, hogy másnak is legyen véleménye.

Miért ne lehetne éppen a leányának? Ő nevelte. Önállóságra nevelte. A nevelés célja mindenkor csak az volt, hogy a Csomád név tiszteletreméltó és ezt a maga tisztaságában az idők végtelenségéig minden Csomádnak meg kell örízni. Azt meg egy pillanatra sem szabad elfelejteni, hogy a Csomád kuriában ezidőszent csak neki, Csomád Lászlónak lehet akarata.

Az máskor is megesett, hogy Ráki vele nem volt egy véleményen, de mindenkor belátta, hogy az apa az, aki a dolgait kötelességszerűleg alaposabban hányja-veti meg és a parancsolás éppen ezért kétségszövedhetetlen joga.

Igy lesz ez most is. Hogy Rákinak Felleglaky nem tetszik? Ez érthető, hiszen Csomád urnak sem tetszik. Ő sem lelkesedik személy szerint érte, de azt Rákinak is be kell látni, hogy ilyen tiszta nemes véri család kevés van az országban. És ez a házasság a Csomádok tiszta vérének a biztosítására feltétlenül szükséges. S no, egy ügyes asszony a férfi apró-cseprő gyarlóságain mindig tud változtatni.

Ilyen gondolatok között lépett be az ebédlőbe. Itt már várta őket a reggeli. Csomád ur holmi zájós járás-kelessel, köhögéssel igyekezett jelezni, hogy ő már bejött és várja, hogy Ráki is jöjjön ki a szobájából. Mert hát a kávé minden reggel Ráki szokta kitölteni.

Ráki azonban nem jött s Csomád ur nyugodtan várakozott. Egy-két perc még nem a világ. Elővette az újságot s egykedvűen böngészett a még el nem olvasott apróságok között.

De Ráki még mindig nem jött.

Bizonyosan duzzog. Hát csak duzzogjon. Nem kell számba venni. Rászánta magát, hogy a tárcát is elolvassa. Egy novella volt. Amolyan szerelmes história. Arról szólt, hogy az asszony tul járt a férfi eszén. Mérgesen dobta le.

— Ugy kell neki, miért engedi olyan hosszú porázra az asszonyt?

Ráki csak nem jött.

A tej is mindjárt meghül. Ha még késik, ihatja a kávé hidegen. Pedig ő csak melegen szereti.

Ilyen sokáig még sohasem késett. Be kell hozzá nézni. Ha esetleg még duzzog, nem árt egy kicsit a fejét megmosni.

A gondolatot nyomban követte a cselekedet és benyitott. A Ráki szobája üres. Ráki nincsen benn. Hová lett? Mikor ment ki? Hogy lehet, hogy ő ezt nem látta? Pedig különösen ma nagyon korán bölyngött már a kertben, tehát neki okvetlen látni kellett volna.

— De nini, mi ez? . . . Egy levél itt az asztalon.

S ha már felvette, olvasni is kezdte. Biztos, hogy ez csak neki szólhat. Ezt igazolja a megszólítása is: „Apám“.

Csomád előtt most kezdett az egész rejtelmesség kivilágosodni. Ráki elment. Itt hagyta őt. Persze, erre ő nem számított. Arra sem gondolhattott, hogy tőle csak levélben fog elbucszni.

Dehát végre is csak akkor tudja meg, mi történt, ha a levelet elolvassa. Olvasás közben az arca is elárulta, hogy lelkében minő viharok dülnek. A levelet fennhangon olvasta s közbe-közbe vitatkozott a leányával.

— Nem szólítasz édesapámnak? Nem rossz . . . „letértél a szülőt megillető jog utjáról“ . . . nono! . . . „feléled az én jogom . . .“ Miféle jogod? Még csak az hiányzik, hogy a tojás tanítsa a tyukot tojni! . . . „a test mellett a léleknek is vannak jogai“ . . . és ezt te nekem mondd? Hát a családi hagyományok egyszersmind nem lelkiek is? No megállj, majd megmagyarázom én ezt neked!

Csomád ur a levelet mérgesen dobta le az asztalra. Az ablakhoz ment, hogy kifújja magát.

— Hát nekem okvetlen el kell ezt a sok gyalázatosságot olvasni? — kérdezte önmagától. Kétszer, háromszor végig sétált a szobában az asztal körül. Majd megállott.

— Mégis el kell olvasni, mert csak így tudom meg, mit akar?

Önkéntelenül nyult a ledobott levél után. Azonban tévedésből az asztalon heverő irások közül egy más teletírt lapot vett fel. Ez egy ott felejtett cigány dalnak a magyar fordítása volt. Ezt ő a közepén, ahol a levelet félben hagyta, olvasni kezdte. „Az egész föld az Istené s egy menny borul minden fölé“ . . . Hát ez mi? Ezzel is azt akarod mondani, én és a cigányaid egyenlők vagyunk? Az igaz, hogy mindnyájan az ég alatt élünk, de engem a cserpes palotám s azt a sátoros cigányt a piszkos ponyvája védi meg az esőtől.

(Folytatjuk.)

Egy idegbeteg ember rálőtt a feleségére, majd öngyilkos lett.

Augusztus hó 6-án halálos családi dráma játszódott le Budapest mellett *Pestszentimre* községben, ahol *Sterszky* Kázmér nyugalmazott rendőrkapitány revolverral rálőtt a feleségére, azután öngyilkos lett. *Sterszky* Kázmér néhány esztendővel ezelőtt *sulyos idegbaj támadta meg*, betegsége következtében két lábára félig megbénult és végül nyugdíjaztatta magát. A nyugalmazott rendőrkapitányon egyre jobban elhatalmasodott az idegesség és ismerősei ennek tulajdonítják, hogy mostanában *sokat civakodott a feleségével*, aki odaadással ápolta és igyekezett őt csillapítani. Hiábavaló volt azonban minden, *Sterszky* augusztus hó 6-án ismét idegrohamot kapott és elkövette rémtettét. A kora reggeli órákban megint összeveszett a feleségével, szinte önkívületi állapotban *revolvert rántott és rálőtt az asszonyra*. A golyó *Sterszky*né tüdejébe fúródott. A szerencsétlen asszony véresen támolgott ki a házból és segítségért kiabált. Mire a szomszédok odaértek, újabb revolverlövés dörögött el: *Sterszky* Kázmér a merénylet után önmaga ellen fordította a fegyvert és *golyót röpített a halántékába*. A szomszédok értesítették a kispesti mentőket, akik rövidesen megérkeztek. *Sterszky*né sulyos állapotban vitték a Szent István-kórházba, ahol megoperálták. Az operáció jól sikerült és állapota már annyira javult, hogy ki lehetett ballgatni. Az urán már nem lehetett segíteni, a golyó azonnal megölte. A *Sterszky*-házaspár két kisgyermekét a rokonok vették gondozásba.

Halálosvégű aratóünnep. Halálosvégű aratóünnep volt a *tiszaugyi Baghy-majorban*. Ebéd után a munkások áldomást írtak. Két óra felé *Kocsi* Lajos kocsis összevezetett az aratók vezetőjével, *Szalóky* Mihály bandagazdával. A verekedőket *Kecskés* Péter kocsis szét akarta választani. *Kocsi* Lajos egyetlen szurással felmetszette *Kecskés* Péter hasát, majd leszurta *Kecskés* 27 éves öcsét is, aki bátyja segítségére sietett. A sebesülteket kórházba hozták. *Kecskés Péter meghalt, öccse életveszélyes állapotban van.*

REJTVÉNYEK**1. Pontrejtvény.**

H . r . m . s . l . a . v . n . z . g . n . g . s . r . a

(Beküldte Szabó György Püspökszenterzsébetről.)

2. Szórejtvény.**a háziszárnyas keresztül 20**
Fertő (-h)

(Beküldte Kardos Ernő Vindornyaszőllősről.)

3. Szórejtvény. Tari Hangya 1. gyasztási
Szövetkezet **világít**
(é = e)

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

4. Szórejtvény. $\frac{D}{\bar{D}} \frac{D}{\bar{D}} \frac{D}{\bar{D}} \frac{D}{\bar{D}}$ **rohan** ó ó
ó ó

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsnéjáról.)

5. Szórejtvény.**Király K R M**
(-r)

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 36-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 30-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Beregszász**. 2. Szórejtvény: **Benő**. 3. Szórejtvény: **Szabolcs vármegye**. 4. Pontrejtvény: **Mi kék az ég, mi zöld a fű**.

Helyesen megfejtették: Kiss István, Szokoli Juci, Kovács Bálint, Nagy Tamás, Mosdás Péter, Földes Géza, Schwammer Erzsébet, Szűcs Ferenc, Szekeres Géza, Nagy Béla, Csáry Ernő, Koplik Béla, Undi Elemér, Wieser Béla, Biró Irén, Máté Tóth Gyula.

Jutalomkönyvet nyertek: Szokoli Juci (Berzence), Kovács Bálint (Dunavecse) és Nagy Béla (Ujpest).

A 31-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Vasárnap, augusztus hó 14-én. Állat- és kirakóvásár: Debrecen, Monor, Szegvár, Kiskunfélegyháza. — **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Gyoma, Makó.

Hétfőn, augusztus hó 15-én. Állat- és kirakóvásár: Cece, Nágöcs.

Kedden, augusztus hó 16-án. Állat- és kirakóvásár: Dunaföldvár, Jászberény, Kereszteleget, Kisköre, Mosonszentjános, Pécsvárad, Pápa, Siklós, Solt, Szerencs. — **Marha-, sertés- és kirakóvásár:** Balkány. — **Sertés- és kirakóvásár:** Borsodnádasd. — **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Magyarkeszi, Nagyatád, Regöly, Vásárosmiske. — **Marha- és kirakóvásár:** Nagyrákos. — **Kirakóvásár:** Ózd. — **Állatvásár:** Salgótarján.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 8-án.)

GABONATÖZSDE**KÉSZÁRUPIAC**

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza, tiszai 77 kg-os 13.55—13.80, 78-as 13.70—13.95, 79-es 13.85—14.00, 80-as 13.95—14.20; felsőtízsa és dunántúli 77 kg-os 13.00—13.20, 78-as 13.15—13.35, 79-es 13.30—13.45, 80-as 13.40—13.60; jászágó 77 kg-os 13.10—13.40, 78-as 13.25—13.55, 79-es 13.40—13.65, 80-as 13.50—13.80; pestvidéki, bácskai és fejérmegyei 77 kg-os 13.05—13.25, 78-as 13.20—13.40, 79-es 13.35—13.50, 80-as 13.45—13.65 pengő métermázsánként. — *Rozs*, pestvidéki 8.00—8.25, egyéb 8.00—8.30; *árpa* tak., elsőrendű 10.80—11.00, másodrendű 10.60—10.75; *zab*, elsőrendű 11.00—11.25; *repce* 23.25—24.00; *tengeri tiszai* 15.80—16.00; *korpa* 8.80—9.00; *8-as liszt* 13.25—14.00; *biborhere* 42—48; *kék mák* 65—66; *borsó*, Viktória 20.00—21.50, *expressz* 14.00—15.00; *ösi borsó* 14.00—15.00; *lencse*, kisszemű 20.00—21.00, nagyszemű 27.00—35.00, *száritott répaszelet* 12.75—13.00 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza októberre 13.85—13.86, márciusra 15.25—15.26. — *Rozs* októberre 9.14—9.15, márciusra 10.24—10.25. — *Tengeri májusra* 9.24—9.25 pengő métermázsánként.

A készárupiac és határidőpiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. jelentése): *Biborheremag:* A külföldi kereslet megcsappant, vevők

ezidőszereint nem jelentkeznek és bár a készletek nem számottevők, ára csökkent. **Fehérhere:** A termés ugy mennyiségileg, mint minőségileg, határozottan jó, a külföldi érdeklődés gyenge. **Szöszösbükköny:** A kínálat folyton élénkebb lesz, de az északi államok versenye miatt nehézzé az elhelyezési lehetőség, ugyanez áll fokozott mértékben **ősi borsónál.** Ősi vetési takarmánynövények magva iránt már némi érdeklődés mutatkozik, mostani vetésre **muahrmagot, tarlórépmagot, mustárt, kölest** még keresnek. **A budapesti áru- és értéktőzsde hiteles jegyzései 100 kilonként, nyersáruért, budapesti paritásban:** biborhere 44—48, kék mák 64—66, Viktóriaborsó 20—21.50 pengő.

Liszt, A nyílt piacokon: Buzadara 46—50, duplanullás finom tézsliszt 40—44, nullás 38—44, kettős főző 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmány. Árpakorpora 11, borsóhéj 11, borsókorpora 11, buzakonkoly 10, konkolydara 11, lenmagpogácsa 18, napraforgópogácsa 15.50, repecpogácsa 11, rozskonkoly 10, rozskorpora 9.50, rozso 9.50, rozstakarmányliszt 14, szójababpogácsaliszt nagyban 23, tökmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 6—7.50, harmadrendű csomagolásra 4.50—5.80, muharszéna 5.50—7.25, lucernaszéna 6.25—7.50, zabosbükönszéna 5—6.50, alomszalma, elsőrendű 4 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takarószalma átlagárban 20—22, béls szalma átlagárban 5—7 pengő métermázsánként.

Borjuvásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 0.55—0.64, kivételesen 0.66, másodrendű 0.50—0.54, harmadrendű 0.42—0.48 pengő kilogrammonként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 0.52—0.56, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 0.52—0.56, 1½ éves úszók 0.45—0.50, 1½ éves tinók 0.48—0.50, fiatal, friss fejős tehén 0.73—0.83 pengő kilogrammonként, élősúlyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kistogás ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli súlyban 44—50 fillér, prima hizott bárányok, páronként 75 és 80 kg közötti súlyban 44—50 fillér kg-kint, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után námszálna, páronként 6 kg súlylevonással.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 140—500, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 140—270, alárendelt minőségű lovak 32—170, vágólovak 35—110 pengő darabonként.

Gyapju. A gyapjupiac helyzete általában változatlan. A hangulat továbbra is kedvező, nagyobb forgalom azonban a nemzetközi piacokon nem bírt kialakulni, mert az eladók túlmagasra szabott követeléseit a vevők nem voltak hajlandók elfogadni. A magyar piacon a lefolyt héten is csak szóróványosan fordultak elő eladások változatlan áron.

Nyersbőr. Marhabőr minden súlyban, magyar 0.45—0.50, tarka 0.55—0.60, borjubőr rövid lábbal 0.78—0.82 pengő kilogrammonként.

Vágómarhávársár. Őkör közép 36—46, gyenge 28—34, kivételesen 70, bika legjobb 46—50, közép 34—43, gyenge 24—32 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű 104—116, középminőségű 120—124, nehéz sertés 124—126, keresztetett 120 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Husvásár. **Marhahus a nyílt piacokon:** Rostélyos, vastagbátzsin, fejsál, fehérpecsenye, stb. 120—240, fartó, lapocka, puhahátzsin 120—240, csontos oldalas, tarja szegye 100—160, szegye 80—120, gulyásnak való 60—120, nyelv 150—200. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 180—240, sütni való 100—220 pörköltnek való 70—140. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 160—200, gerinc, lapocka 140—180, pörköltnek való 80—120. — **Sertéshús:** Friss karaj 200—300, comb, tarja, lapocka 170—280, oldalas 120—170, füstöltkaraj, lapocka, tarja, oldalas 230—270, olvasztani való szalonna 156—176, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 150—200, háj 168—188, tepertő zsíros 160—200, sertésszár 166—176 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. **Élő állatok a nyílt piacokon:** Tyúk 180—340, csirke 80—260, ruca 150—250 fillér darabonként, ludmáj 300—700 fillér kilogrammonként. — **Tojás.** Teatojás 7—8, főző 5—6 fillér darabonként.

Hal. **Élő állatok a nyílt piacokon:** Harsca 280—400, ponty 180—280, kárász 100—140 fillér kilogrammonként. — **Rák** 10—80 fillér darabonként, nagyság szerint.

Tej és tejtermékek. **A nyílt piacokon:** Teljes tej 34, lefölözött 14, aludttej 100, tejszín 180—220, tejföl 120—200, centrifugált teavaj tömbben 280—320, 10 dkg-os csomagolásban 320—380, főzővaj 280—300, szedett vidéki 280—300, keverttúró 140—200, sovány tehéntúró 40—70, juhtúró 200—280, keverttúró 140—200, juhsajt 160—220, hazai ementáli sajt 280—400, hazai trappista 180—280 fillér kilogrammonként.

Száraztözelék és száraztészta. **A nyílt piacokon:** Lenese 62—80, hántolt feles borsó 46—80, aprózemű fehér bab 24—32, nagyszemű 44—100, szines 34—48, finom árpakésa 70—100, durva 48—68 fillér kilogrammonként.

Zöldség. **A nyílt piacokon:** Sárgarépa csomója 3—16, petrezselyem 2—14, zeller darabja 2—6, kalarábé 1—3, karfiol kilogrammja 80—

120, makói vöröshagyma 12—18, közönséges 8—16, fokhagyma 30—60, cékla 8—20, fejeskáposzta 4—14, savanyított káposzta 26—36, kelkáposzta 6—16, vöröskáposzta 18—30, fejes saláta darabja 4—10, torma kilogrammja 60—180, újborsó, nyári 8—14, Ella 7—8, kifli 14—20, tömör csiperkegomba 140—200, szegfűgomba 180—200, éti vargánya 160, tinórugomba 160—200, feketeretek 6—20, ugorka savanyítani való 6—14, salátának való 4—8, kovászos 25—40, zöldpaprika kicsi darabja 1—3, nagy 2—4, vajbáb hüvelyes 16—35, kifejtett 30—60, zöldborsó hüvelyes 36—60, kifejtett 60—100, paradicsom 2—50, konzerv literje 80—100, paraj tisztított 12—20, tők főző 4—8, gyalult 10—16, sóka 12—20 fillér kilogrammonként, zöld tengeri csipke darabonként 2—6 fillér.

Gyümölcs. **A nyílt piacokon:** Közönséges alma 20—100, közönséges körte 20—120, befőzni való 40—60, vörös szilva 30—50, nemes ringló 55—100, közönséges 30—40, befőzni való 30—55, kajszinbarack befőzni való 40—80, kajszinbarack 16—60, őszibarack 40—160, befőzni való 80—120, málna 70—140, ribizli 40—60, pöszmete 26—50, faj görögdiönye 24—60, faj sárga 50—100, közönséges 20—50, szilvaiz 96—160, gyümölcsiz 140—360, dióbél 280—400, mogyoró héjazott 360—480, mandula héjazott 440—660 fillér kilogrammonként, citrom 10—14 fillér darabonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. **A nyílt piacokon:** Édesnemes paprika 320—360, féledes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 140—160, kék mák 120—140, pergetett méz 120—140, házi szinszappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac változatlanul esendes. Inkább csak belföldi fogyasztásra történnek kisebb-nagyobb mértékben vételek, változatlan áron. Falusi áru hektoliterenként 1.10 pengő, urasági tételek minőség szerint 1.20—1.40 pengő.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben e héten esendes volt a forgalom és az összes szeszalkategóriákban változatlan áron kötötték üzleteket. **Gyümölcspálinka:** Törkölypálinkát változatlan áron, seprőpálinkát 2.80, szilviorumot (nyári áru) 3.60—3.70, szilviorumot (kék áru) 4.20—4.30, epepálinkát 3.10—3.20 pengőért ajánlottak ab termelői állomás, 10,000 literfokonként + 3 százalék forgalmi adó. **Borpiac:** A belföldi rendeltetésű borhoz szükséges borpiacát alapára abszolút hektoliterenként 220 pengő, készpénzfizetés mellett.

Fapiac. A **tüzipiac** gyengült. A termelők kezén főleg folyó, cserés egyéb tüzifa van, amelynek értékesítését biztosítani kívánják. Így ismét a kínálat kerekedett felül és az árak esökkentek. Száraz bükk-leszább 320—330, egyéves bükk 280—285, egyéves cser nagyobb tétel vételénél 230—235, gyertyánhasáb 255—260, akáchasáb 265, akácorong 240—245 pengő budapesti paritásban. **Lombfában** csak néhány kisebb tétel folyó áru eserült gazdát, egyébként a kereslet gyenge. **Fenyőanyagban** a kereslet gyenge. **Faszében** a fogyasztás minimális, a kis belföldi termelés elhelyezése is nehézségeket ütközik.

Építőanyagárak. Portlandement helyt gyár 5.60—5.80 F körül; darabos égetett mészhely gyár 3.20—3.30 P; Puccolán 6 P, kisméretű tégl Budapesti vidék részére 32—33, vidéken 24—32 P, nagyméretű körülbelül 30 százalékkal drágább; budapesti hornyolt tetőeserép 54—56 P; nádszövet 10—12 P; stukkaturgipsz 6.40—7 P; asztheszpala 40x40 cm 28.50 P, 40x44 cm 32.50 P; kátránylemezek engedelmények körülbelül 50 százalék; Heraklit-lemez 1.5 cm-es 2, 2.5 cm-es 3.05, 5 cm-es 4.75 pengő.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi augusztus hó 8-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 19.90 (20.30); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.37 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehkorona 16.96 (17.06); francia frank 22.30 (22.50); szerb dinár 9.96 (10.08); oláh leu 3.46 (3.56); lengyel zloty 63.95 (64.45); olasz lira 29.90 (30.20) fillér.

Színarany kilogrammja 5090 (5040); Napoleon-arany darabja 31.30 (30) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYR EMIL.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengő részletre.
Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —